

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Skrb za bodočnost

Vsakdo izmed nas dobro čuti, kako kratka je sedanost, to je čas, ki se sproti v njem gibljemo, trenutki, ki jih sproti zaporedoma doživljamo ter obenem delamo in trpimo. Kdo še ni slišal iz ust tega ali onega znanca: »Nič prida se nam ne godi, čas pa vseeno naglo beži«?! — »Sam ne vem, kdaj so minuli ti meseci! Saj smo komaj načeli to leto, pa smo že pri kraju ž njim.« — Zares je leto podobno hlebcu kruha: dokler ni načet, ostane cel; brž pa, ko začne gospodinja rezati posamezne kose od njega, je hlebec kmalu konec. Kosom kruha so podobni posamezni meseci vsakega leta...

V sedanosti je najhujša skrb in borba za kruh, za prehrano, za vse to, kar človek potrebuje v prvi vrsti za telo... In ker so velike ter trde gospodarske nepravilike, in nezdode in težkoče družabnega življenja sploh, zato ni čuda, da so tako mučne skrbi, kaj bo v prihodnjem letu, kaj in kako bo v bližnji in daljni b o d o č n o s t i...! —

Gotovo: sedanost in bodočnost sta v medsebojni zvezi. Opravičena je skrb za prihodnje dni, tudi skrb v časnem oziru, — toda ne sme biti pretirana, v obupnost vodeča. Pametna skrb naj nas spodbuja na delo, zavesti, da preteklost in sedanost v določata pogoje bodočnosti. — Tako nam pravi že naravna pamet. V luči svete vere pa dobijo te resnice globlji zmisel, vse večji pomen.

V bodočnosti pride do vrat skrivnostne večnosti vsak izmed nas. In ta bodočnost, ki je prehod v drugo življenje, je večkrat tako blizu, za marsikoga že naslednji dan ali naslednji teden, naslednji mesec, naslednje leto. Koliko jih umrje vsak dan, dá, vsako uro po celem svetu! Vsak kristjan, vsak katoličan bi moral imeti vsaj toliko skrbi za večnost, kakor za vsakdanji kruh in druge potrebe časnega življenja! — Ali pa ni srečna smrt in milostna sodba in nato blažena večnost — odvisna od izpolnjevanja božjih zapovedi? Ali ni pameten in previden tisti, ki skrbi, da bi bila njegova duša vsak trenutek v posvečujoči milosti božji?

O kako bridko je opazovati, da pri

mnoгих ljudeh časne skrbi ubijajo vsak polet duha: misli na Boga in večnost, misli na smrt in sodbo, misli na čednosti in zaslužna dela, vredna nebes, — so potisnjena v ozadje! Sicer bi pa iz goreče skrbi za blaženo večnost časna blaginja prav nič ne trpela. Nasprotno! Saj božje zapovedi terjajo pravičnost in dejansko ne-

sebično ljubezen do bližnjega. Pravičnost in ljubezen osrečujeta, brez teh dveh kreposti ni miru in reda v družini, ne v državi, ne med narodi. Nepoštenost, pohlep, brezobzirna sebičnost — te nečednosti, te pregrehe že na zemlji napravljajo — pekel, ki je rahel odmev večnosti, ki ni srečna, ki je nasprotje blaženosti...! P.E.B

Dom duhovnih vaj v Mali Loki

Matere se zahvaljujejo. V dneh od 28. nov. do 2. dec. t. l. se je vršil prvi tečaj duhovnih vaj za žene v tukajšnjem zavodu č. s. sv. Križa. Prišle so mamice od blizu in daleč, ene bolj obložene z vsakdanjimi križi, druge manj, ene starejše, druge mlajše, večinoma preproste kmetske žene, med njimi 2 inteligentni mestni dami, a vsaka je pri duhovnih vajah dobila to, česar je njena duša najbolj potrebovala: moči, tolažbe za nadaljno življensko pot, ki je največkrat trnjeva pot slovenske matere, svecenice, trpinke.

Kaj so ob sklepu občutila ta materina srca, nam najbolje pove govor ene od udeleženk, s katerim se je zahvalila in poslovala v imenu vseh od preč. g. voditelja. Zahvala je to, ki jo je šepetala sleherni duša srečnih: »Danes doživljate, preč. g. duh. voditelj, poseben dan — zahvala, ki jo prejimate, ne prihaja iz brezskrbnih, vihravih dekliških src, kot pri dosedanjih tečajih, — danes se vam tiho in vdano zahvaljuje 20 slovenskih mater in žena.

Par drobnih vrstic, komaj 3 ali 4 v »Slovincu«, tako majhnih, da jih marsikatero oko prezre — je potrkalo na naša, z vsakdanjimi skrbmi preobložena srca s tiho prošnjo: pridi, slovenska, težko preizkušena mati, obnovi zvezo z Bogom! In je odgovorilo v nas: Pojdimo! Pustimo vse skrbi in težave za par dni, naša ramena so prešibka, — ne zmoremo več — pojdimo v samoto, bližje k Bogu po pomoč! In šle smo. Zapustile smo svoje otroke in može, izročile svoje domove varnim rokam, težko sicer, a šlo je — Gospod je klical.

Preč. g. voditelj! Gledali ste v te od skrbi razorane obraze — videli ste sključene žene, ki so jih leta že pritisnila k tlom — a tudi oči mladih, srečnih mater so vam žarele nasproti. In vsem ste odprli svoje srce na široko in posredovali očetovsko med Bogom in nami. Padale so Vaše besede, padale kot klena zrna v naše žejne duše. Iz svojih bogatihkušenj ste nam sipali zlatih nauk — opominjali nas na davno pozabljene ali zanemarjene dolžnosti. Kako smo se veselile od govora do govora — pri vsakem je postajal v nas trdnejši sklep: Od sedaj naprej hočemo drugače živeti — poglobiti hočemo skrb za vzgojo naših otrok, da jih prav vse pripeljemo pred Onega, ki nam jih je dal in za katere bomo morali pred Njim odgovarjati.

Včasih je že tako, da je srce prepolno in da človek z besedami ne more povedati, kar bi rad. Tudi danes ne najdemo besed, ki naj bi vam, preč. g. voditelj, izrazile vso našo hvaležnost in zahvalo. Bog vam v tisočeri meri poplačaj ves trud, ki ste ga imeli v tako obilni meri z nami. Zahvaljujemo se vam tudi za vse molitve, ki ste z njimi spremljali svoje delo. — Sedaj odhajamo na svoje domove, da jih po Vaših besedah prenovimo in posvetimo Bogu.

Pozabiti pa ne smemo ob tej priliki tudi častitih sester, ki so nas tako gostoljubno sprejele med te tihe, bele zidove in ki so za nas s prav sestrsko ljubeznijo skrbele — tako č. s. prednica, ki se kljub zlomljeni roki ni strašila truda in nas osebno pričakala na kolodvoru v Domžalah in nas tako pristrčno sprejela — sestra Nikolina, ta neumorna čebelica, ki je vodila naše molitve in z vedno prijaznim smehljajem skrbela za naš telesni blagor. — Malim sestricam v obednici in kuhinji in vsem, ki so se trudile z nami, pristrčen, Bog plačaj.

V četrtek 24. novembra so prevzvišeni škof, dr. Gregorij Rožman blagoslovili novo kapelo v Domu duhovnih vaj za žene in dekleta. Pri govoru so posebno želeli, da bi slišale vse matere, žene in dekleta po škofiji njihovo vabilo, naj se udeleže duh. vaj v tem Domu.

Udeleženke duhovnih vaj deklet in žena na Mali Loki v prvem letu

Begunje pri Cerknici	1
Ziri nad Skofjo Loko	21
Radeče pri Zidanem mostu	1
Velike Lašče na Dolenjskem	10
Šmihel pri Novem mestu	1
Dobropolje	10
Srednja vas pri Bohinju	1
Ljubljana	9
Ihan	15
št. Vid pri Stični	3
št. Vid nad Ljubljano	14
Tuhinj, Zgornji	1
Dovje - Mojstrana	5
Sv. Jakob ob Savi	12
Sv. Gregor na Dolenjskem	4
Nova štifta, p. Gornji Grad	3
Črni vrh nad Polhovim gradcem	2

Polhovgradec	2
Dražgoše	11
Preska	8
Domžale	1
Medvode	14
Zidanimost	1
Breza	2
Ježica pri Ljubljani	8
Lučine - Gorenjavo	6
Bloke na Notranjskem	3
Vodice nad Ljubljano	2
Pilštajn na Štajerskem	1
Dol pri Ljubljani	4
Litija	7
Železniki nad Škofjo Loko	12
Kamnik	3
Poljane nad Škofjo Loko	9
Lukovica pri Domžalah	1
Hotič pri Litiji	4
št. Rupert na Dolenjskem	1
št. Jošt	6
Reteče pri Škofji Loki	3
Mirnapuč na Dolenjskem	3
Komenda pri Kamniku	2
Višnagora	1
Moravče	2
Velesovo pri Cerkljah	7
Cerklje pri Kranju	4
Mengeš	4
št. Peter pri Novem mestu	3
Prečna pri Novem mestu	1
Žiče, p. Radomlje	1
Črnuče pri Ljubljani	2
Sv. Lovrenc na Pohorju	1
Goriče na Gorenjskem	4
št. Gotard pri Trojanah	2
Križe pri Trziču	1
Primskovo	2
Sevnica	1
Devica Marija v Polju	10
Naklo pri Kranju	2
Borovnica pri Vrhniki	1
Mokronog na Dolenjskem	1
Stražišče pri Kranju	1
Kopanj pri Grosupljem	1

Duplje pri Trziču	2
Šmartno pri Litiji	1
Zalilog pri Železnikih	1
Motnik	1
Vrba - Zirovnica	1
Tržišče na Dolenjskem	1
Dobrova pri Ljubljani	1
Rodine	5
Zužemberk	3
Ajdovec pri Zužemberku	1
Koroška Bela	2
Dobrnica	1
Dragatuš	1
Rovte - Logatec	1

Skupaj 302

Dekleta pišejo sestram Križarkam na Malo Loko. — A. J.: Dovolite mi, častite sestre, da vam še enkrat izrazim svojo srčno hvaležnost za velike milosti, ki sem jih prejela v Vašem milosti polnem samostanu, pre-

Popravila cerkve in zvonika v Mengšu

Ker Mengšani neradi obešamo vsako reč na veliki zvon, ker so večja ali manjša popravila vsakoletne »prijetnosti« v vsaki župniji, zato smo mislili o tem molčati. Toda urednik »N. L.« je kar naročil, naj kaj priborimo o popravljenih župne cerkve. Zdaj ga pa prosimo, naj se nikar ne huduje, če bo predolgo poročilo.

Načrt za ornamentalno slikanje je napravil iz prijaznosti in z veseljem č. g. msg. Dostal, izpeljal pa ga je slikarski mojster g. Peter Železnik. Reči smemo, da cerkev prav vsem ugaja. Vendar bi rad imel tako, drugi drugače: de gustibus non est disputandum, ali vsak ima svoj okus. Zlasti svetišče napravlja z obilnim zelenjem in naravnim kamenjem reber izvrsten utis. Neki izobraženec, ki je bil mnogo po svetu, je rekel: »Vsak dan grem trikrat v cerkev, tako se mi dopade. Prišli so pa tudi že iz Ljubljane pogledat na novo odkrite fresko-slike na evangeljski strani ob velikem oltarju. Ena kaže ob poslednji sodbi vstajenje zveličanih in pogubljenih, druga pa Marijo, sv. Mihaela (patrona cerkve) in trpečega Jezusa, kakršnega so radi slikali v srednjem veku. Sliki sta stari po sodbi strokovnjaka g. konservatorja dr. Fr. Steleta blizu 500 let. Vsekakor častitljiva starost!

Če se pri hiši popravljala ena reč, tedaj se rado pokaže še devet drugih potrebnih popravil. Tako je bilo tudi tu. Okna v ladji cerkve so morala biti nova, v spodnjem delu ladje je g. R. Sušnik, steklar v šiški, izdelal prav čedna okna z umetnim barvanim steklom. G. I. Dernovšek, pasar v Ljubljani, je prenovil tri lestence, več reči pa pozlatil, oziroma posrebril. G. Drag. Hrovat iz Domžal je izvršno prenovil križev pot, misij. križ in drugo. Tudi domači obrtniki, tesarji,

jela od Vas in od ljubega Jezusa. O kako sem srečna po tej obnovi moje duše. Prosim Boga za stanovitnost v dobrem. Večkrat se spomnim besed čast. g. voditelja duhovnih vaj. Čeprav nisem telesno tako srečna, ker nimam službe, sem pa na duši tako blaženo srečna. — M. D.: Moram se malo oglasiti. Kar dolg čas mi je po onem kraju. Me smo sedaj vse tako srečne, vesele in zadovoljne. Ko smo prišle domov, so nas spraševale dekleta, kako je kaj bilo. In smo rekle, da je bilo tako lepo kakor da bi bile v nebesih. Vsako jutro po sv. maši nas vedno kakšna čaka zunaj cerkve, da ji kaj lepega povemo. Vsaki svetujemo naj gre tja, pa pravi nimam časa ali pa kakšen drug izgovor. Nekaj jih je pa že reklo, da bo šlo.

mizarji, kleparji in drugi so imeli dokaj dela.

Ko so še cerkev očistili, so postavljali ogromen oder okrog zvonika, ki je širok 9 m in meri do strehe okrog 25 m. Ves zvonik so ostrugali, narahlo ometali in pobelili. Menda to najbolj drži. Bomo videli. Največ dela je dala streha. Vse druge reči razen oken v cerkvi niso bile nujno potrebne popravila, zvonikovo streho bi pa močan vihar lahko odnesel, tako trhel in preperel je bil pod pločevino. Tesarski in kleparski mojster skoraj nista upala začeti s popravitvijo. Najrajši bi imela vse novo. No, končno smo se zmenili, da sta najslabše novo popravila. Črke in kazalci pri uri so novi iz bakrene pločevine in pozlačeni. Pozlačeno je tudi jabolko in križ vrh zvonika, ki kaže vsem kvišku proti nebesom.

V začetku oktobra je bilo delo pri cerkvi in zvoniku končano. Ker bi pa zidarji vsaj še en mesec radi imeli delo, so šli popravljat gospodarsko poslopje pri župnišču. Zbetonirali so gnojno jamo, tlak v hlevu, napravili napajalnike itd. Zidarska dela pri vseh popravljenih je vršil tukajšnji zidarski mojster g. K. Gregorc, ki je brezplačno ponudil tudi ves les za odranje zvonika.

Zavedamo se, da smo s popravili pri cerkvi in zvoniku vršili dvojno dobro delo: olepšali smo hišo božjo in dali ljudem zaslužka. Nad 100.000 Din se je porabilo samo za izplačila za delo, material pa še posebej. Če bi bogatini, ki imajo na milijone in milijone, vrgli svoj denar za občekoristne naprave, mesto da ga drže doma ali pa so ga izvozili iz države, v trenutku bi bilo konec krize in brezposelnosti. Vsi bi imeli dovolj dela in jela.

1932 DECEMBER 31 dni

Hrv. = Prosinac; Srb. = Decembar; češk. = Prosinec; Polj. = Grudzien; Rusk. = Dekabr

1	C. Zedinjenje	
2	P. Bibiana, dev. m.	
3	S. Frančišek Ksaverij	
4	N. 2. adventna	Mt 11, 2-10
5	P. Saba, op.: Krispin	
6	T. Miklavž, škof	
7	S. Ambrozij, cerkv. uč.	
8	Č. Brezn. spočetje MD.	Lk 1, 26-28
9	P. Peter Fourier, šk.	
10	S. Lavretanska M. b.	
11	N. 3. adventna	Jan 1, 19-28
12	P. Aleksander, muč.	
13	T. Lucija, dev. muč.	
14	S. Kvatre; Konrad Of.	
15	Č. Kristina, dekla	
16	P. Kvatre; Albina	
17	S. Kvatre; Lazar, šk.	
18	N. 4. adventna	Lk 3, 1-6
19	P. Urban V., papež	
20	T. Evgenij in Makarij	
21	S. Tomaž, apostol	
22	Č. Demetrij, mučenec	
23	P. Viktorija, devica	
24	S. Sv. večer; Ad. Eva	Lk 2, 1-14 Lk 2, 15-20 Jan 1, 1-14 Mt 23, 34-39
25	N. Božič. Rojstvo Gosp.	
26	P. Štefan, prvi muč.	
27	T. Janez Evangelist	
28	S. Nedolžni otročiči	
29	Č. Tomaž, šk.; David	
30	P. Evgenij, Liberij	
31	S. Silvester, papež	

Zavedamo se tudi, da s popravilom cerkve in zvonika še ni vse storjeno. Pred vsem je treba pozlatiti — posvetiti duše. In da bi tudi to tem lažje zmogli, smo obnovili fantovsko Marijino družbo in ustanovili Marijino družbo za žene. Dne 6. novembra popoldne je prezvišeni g. knezoškof dr. Gregor Rožman ob navzočnosti č.g. dekana M. Riharja, g. superiorja iz misijonišča v Grobljah, ter domačih gg. duhovnikov v natlačeno polni cerkvi sprejel 30 mladeničev in 142 žen v Marijino družbo. Fantje in žene pravijo, da se bodo še prigrasili. Čisto prav! Poštenim se ni treba sramovati, če so v poštenu družbi!

Iz bogastva maše

Prošnja nad darovi

To je tista mašna molitev, ki jo molimo potem, ko se po darovanju mašnik obrne k ljudstvu in pravi »orate, fratres« (molite, bratje). Po ena se moli le v večjih praznikih, v navadnih nedeljah so najmanj tri. Te molitve so izmed najstarejših mašnih molitev, nedeljske segajo v prve čase krščanstva. V malo besedah nam veliko povedo, kaj mislimo pri sv. daritvi. Povedo nam, da darujemo sv. mašo zato, da Boga častimo in slavimo, po njej se Bog potolaži, pomiri, mi se z njim spravimo. Sv. maša ima pa tudi namen, da posveti darovalca, mašnika in vernike, ki so pri sveti daritvi. Očisti nas grehov, podeli nebeške milosti, da bomo Bogu udaneje služili in nas privede k Njemu. Vse polno teh in podobnih lepih misli bomo dobili med letom v teh daritvenih molitvah. S prvo adventno nedeljo začinjamo novo cerkveno leto, zato pričenjamo prinašati te mašne molitve.

1. ADVENTNA NEDELJA: Naj nas te svete skrivnosti, Gospod, očistijo s silno močjo in nas tako čistejšše dovedejo k Njemu, ki je njihov početnik.

2. ADVENTNA NEDELJA: Daj se potolažiti, prosimo te, Gospod, po naših ponižnih molitvah in darovih in prihiti nam ti na pomoč s svojim varstvom, ko nas lastne zasluge ne priporočajo.

MARIJINO BREZMADEŽ. SPOČETJE: Sprejmi, Gospod, zveličavno daritev, ki ti jo darujemo na praznik brezmadežnega spočetja blažene Device Marije; kakor priznavamo, da je bila s tvojo milostjo obvarovana vsakega madeža, tako nam ti podeli, da bomo po njeni priprošnji rešeni vseh grehov.

3. ADVENTNA NEDELJA: Naj ti vedno znova prinašamo naš vdani dar, prosimo te, Gospod: obnovi naj

sveto skrivnost, ki si jo postavil, in čudovito dovrši v nas tvoje zveličanje.

4. ADVENTNA NEDELJA: Ozri se, prosimo te, Gospod, potolažen na te darove, da bodo koristili naši požnostni in našemu zveličanju.

V adventu se te nedeljske molitve molijo tudi vsak dan med tednom, razen kvatrnih dni, ki imajo svojo prošnjo.

Vsak dan celega leta, razen ob večjih praznikih in pri črnih mašah, se privzame ta-le molitev »proti preganjavcem Cerkve: Varuj nas, Gospod, saj služimo tvojim skrivnostim: navezani na božje stvari naj ti služimo s telesom in dušo.

(J. Kepec.)

Iz Bosne ponosne

(Fr. Kokalj, Bos. Šamac.)

Gotovo ni nikogar izmed premnogih bralcev »Našega lista«, ki bi mu bila Bosna ponosna neznana. Res je precej daleč od nas, vendar ne toliko, da bi mogli biti brezbrizni zanjo, saj je tudi ona v celoti precej velik in bogat del naše širše domovine. Zanimiva in privlačna je po svojih naravnih bogastvih in lepota, po svoji kulturi, saj se stekata tu orientalska in zapadna, po zgodovini in razliki v verstvu in še mnogo je činiteljev, ki ji dajejo čisto svojevrstno lice. V zadnjih letih pa postaja zanimiva tudi po tem, ker se v njej naseljuje vedno več Slovencev, ki jim je doma kruh premajhen in tenko rezan ali pa ga sploh dobiti ne morejo. In še razne druge potrebe raznašajo naše ljudi po svetu. Kot listje z dreves jeseni odpada, tako odhaja zdaj ta, zdaj oni in v nekaj letih se lahko zgodi, da jih ne bo mnogo ostalo doma, ki bi ne imeli tu kakega znanca ali ožjega prijatelja. Kakor vam je mnogim znano, sem se tudi jaz pridružil tem izseljencem in v sredi oktobra odšel sem doli. In ko se ta teden spominjate svojih v tujini, se mi zdi primerno, da tudi jaz izseljenec mislim na vas (kdo bi vas pozabil!) in vam povem o tem in onem iz »Bosne ponosne.«

Bosanski šamac, sedanje moje službeno mesto, leži v ravni Bosavini ob izlivu reke Bosne v Savo. Kamor seže pogled, sama ravnina; vrste se polja in travniki in gozdovi. Torej v tem oziru tu Bosna zelo sliči Hrvatski. Hribov ni nikakih. Kaj šele prelepih planin, ki jih je vajeno gledati doma vsak dan oko. Sama prihuljena ravnina, ki ne išče vrhov, nego se sama v sebi izgublja. Po njej pa teče Bosna in mogočna Sava, ki pa ni tako lepa in čista kot tam gor pri vas. Ne žubori preko skal med gorami, nego se plazi po blatu in ga požira, da je vsa umazana. Kadar v pomladanskem in jesenskem deževju naraste, tedaj zdivja preko svojih bregov, uničuje polja in domovja in obrambni nasipi ji težko uravnavajo pot. Posebno letošnje pomlad je prizadejala ljudem mnogo škode in strahu. To se ponavlja tu skoro vsako leto. Odtod siromaštvo v teh krajih. Zemlja je plodna in bogato rodi, toda kaj pomaga: kar voda da, voda vzame. Pšenice razmeroma zelo malo sejejo; največ koruzo, ki je vsaj pred jesenskimi poplavlami varna. Kot pri nas, tako je tudi tu za kmeta vse poceni, kar prodaja. Kar pa kupuje, je vse silno drago in je tako njegova revščina še večja. Potreb je veliko, denarja pa malo in marsikdo še postelje nima, otroci pa samo po eno raztrgano obleko. V šolo jih pride v mrazu mnogo bosih in zelo slabo oblečenih. Če bi še iskal vzroke vsemu temu, bi jih lahko še našel,

saj so, lahko bi rekel, skoro otipljivi, toda te stvari same za novo pismo.

Umevno je, da v tej borbi za vsakdanji kruh nimajo ljudje časa in ne čutijo toliko potrebe po višjem kulturnem in duhovnem življenju. Številnih in ponosnih prosvetnih domov, ki so po naših župnijah in večjih vaseh, tu ni. V mestu samem je več društev, ki jim je namen, širiti prosveto med narodom, toda večinoma spe ter kvečjemu članarino pobirajo. Po selih pa še tega ni in boljše je tako, kajti so taka društva pač zato, ker so in ne za kar bi morala biti ter dobri stvari več škodujejo, kot pa če bi jih ne bilo. Tudi je iz drugih ozirov ta stvar težka. Ljudje niso tako enotni kot pri nas, ker jih že vera razdvaja, svoja udruženja pa imajo večinoma po verski pripadnosti. Katoličani, ki so ponosni Hrvati imajo svoja društva, pravoslavni, ti so Srbi, imajo svoja in muslimani so zopet zase. Muslimanov je največ v mestu, nekoliko manj je pravoslavnih in najmanj katoličanov. Ti slednji žive na selih, kjer muslimanov ni.

Hrvati so zgradili svojo cerkev šele l. 1926, preje pa so zahajali k službi božji v zasilno leseno barako. Cerkev ni velika, a prazna ni in prav nič tako prisrčna ali veličastna kot so naše. Tudi v zvoniku klenka še samo en železen zvon in torej o lepem in ubranem zvonjenju ni govora. Vendar je precej že to, saj so sezidali cerkev maloštevilni in siromašni farani in tako tudi v dejanju pokazali svojo globoko vero. Da so verni ne dvomim in vprav katoličani še najbolj. Imajo pa svoje navade, ki se mi zde nekam čudne. Ker ni v cerkvi klopi, prinese vsaka ženska s seboj majhno preprogo, jo razprostere po tleh in sede na njo, da si obleke ne umaže. Nosijo namreč še vedno narodno nošo in sicer belo. Duhovniku vsi odgovarjajo, ne samo ministrant. Mnogo se tudi klanjajo in to vsi hkrati, da kar valovi po cerkvi. Bolj klepetave se tudi tu ne pogovarjajo samo z Bogom in imajo žive medsebojne pogovore. V »puščico« mežnar kar trikrat pobira; prvič za cerkev, drugič za žive in tretjič za mrtve. Če kdo nima drobiža, si kar tam »kovača« zmenja. (Dalje prihodnjic)

G. kapalan PLATISA se je v torek (29.XI.) zvečer vrnil iz beograjskih zaporov. Zupljani v Suhadolah, Mostah, Kaplji vasi in ostali so ga z radostjo sprejeli in veselo pozdravili. Vrnil se je tudi g. Vombergar Jernej, soboslikar iz Cerkelj.

Prave gojzerce in smučarske čevlje

lastnega izdelka ima na zalogi

FR. ZALOKAR

Mengeš 41

Gojzerce št. 40—46 Din 245.—

37—39 Din 215.—

34—36 Din 160.—

30—33 Din 145.—

Smučarski čevlji 10 Din ceneje.

Z našega razgledišča

KAMNIK. Delo Katoliške Akcije se polagoma razvija. Na praznik Kristusa Kralja je bil njen sestanek, udeležilo se je okrog 90 oseb. Poročilo je bilo sledeče: V tekočem poslovnem letu se je obrnila pozornost in delo na dobrodelnost. Sedaj se je spojil dobrodelni odsek Kat. akcije z Vincencijevo konferenco, ki bo razpredla svoj delokrog na celo župnijo. Sej je bilo 5, obravnavale so se tudi zadeve zadevajoče družinsko življenje. Za bodočnost si bo Kat. akcija zavzela za večje osredotočenje farnega življenja in za reden obisk nedeljske službe božje od strani šolske mladine. Upamo na pomoč vseh dobromislečih pri tem delu, da se dvigne versko, cerkveno in npravno življenje. Za predsednika je bil izvoljen g. Škerjanc Jernej, posestnik v Volčjem potoku. Za razmah Kat. akcije bo kakor upamo uspešno delalo onih 108 fantov in 64 mož iz naših župnij, ki so v zadnjih sedmih letih napravili duhovne vaje v Domu v Ljubljani. Naj bi se število teh še pomnožilo, da bo uspeh tem večji. Tudi »Naš list« bo kakor dosedaj bodril k delu v smislu Kat. akcije, zato naj število naročnikov še naraste.

Ob prazniku Brezmadežne bomo imeli tudi letos tridnevno. Vodil jo bo č. g. misijonar Ludovik Šavelj, ki je znan po svojih temeljnih govorih. Uvodni govor bo v torek 6. decembra ob 7 zvečer, v sredo 7. decembra bo govor zjutraj ob 6 in zvečer ob 7, na praznik Brezmadežne ob pol 6, ob 9 in ob 3, v četrtek na dan celodnevne čiščenja ob 6 zjutraj, ob 9 in zvečer ob 7. — Dekanija šteje 20 župnij, od teh ima 15 župnij Katoliško akcijo po pravilih upeljano. Seveda je Katoliška akcija vsaj po obliki bila nekaj novega, zato so mnogi nezaupno gledali nanjo. Sedaj pa je hvala Bogu led prebit — po mnogih župnijah se

že kaže bistveni znak Katoliške Akcije, namreč sodelovanje vernikov pri apostolskem delu za širjenje in utrjevanje verskega, cerkvenega in npravnega življenja. Zanimanje za seje odbora Kat. akcije, organizirano misijonsko in treznostno delo, organizirano delo za obisk domačih misijonov in duhovnih vaj, organizirano delo za dobrodelnost, za ljudsko petje, za oskrbo cerkvenih potrebščin — vse to se lepše razvija pod vplivom Kat. akcije. Sicer smo imeli že prej mnogo takega in sličnega dela, mnogo so se trudili duhovniki in tudi dobri verniki, a bilo je to delo nekako preveč razmetano — s Kat. akcijo pa je prišla v to neenotno delo združujoča in oživljajoča vez. Katoliška akcija naj postane za duhovno življenje to, kar je srce za telesno življenje.

Na praznik 8. decembra popoldne bo sprejem novih kongreganistov in kongreganistinj v fantovsko in deklisko Marijino kongregacijo. K temu lepemu marijanskem obredu vsi vabljeni! — Društvo »Kamnik« je zvečer na vernih duš dan ponovilo ljudsko žaloigro »Mlinar in njegova hči«. V tem mesecu je priredilo dva prosvetna večera. Prvič je govoril č. g. Jože Košiček iz Ljubljane o temi: Jugoslovanski bojevniki na francoskih bojiščih. Predavanje je silno ugajalo, tako, da je šolsko vodstvo prosilo za ponovitev. Tako se je vršilo predavanje še enkrat za šolsko mladino. Drugič je govoril č. g. Viktor Čadež iz Mekini o Sv. Antonu in njegovih krajih. — Knjižnica društva »Kamnik« ima nad 700 knjig in se je te dni temeljito preuredila. Nabavilo se je mnogo najnovejših del, tako, da bo vsak nekaj dobil najnovejšega. Knjižnica je odprta vsako nedeljo in praznik od 10.—12. ure. Pridite po lepe knjige.

MENGES. Že dolgo se v »Našem listu« nismo oglasili iz Mengša, čeprav imamo precej novic. Kat. prosvetno društvo si je popolnoma preuredilo oder z novo, moderno

električno razsvetljavo in otvorilo letošnjo sezono s pretresljivo dramo »Za čast in kri«, ki je mnogim izvabila solze iz oči. Za advent (11. decembra) pa pripravljajo misterij »Slehernik«, za katerega vlada že sedaj veliko zanimanja, znamenje, da si naše ljudstvo želi tudi resnejših stvari. Je pa ta igra res nekaj posebnega in zaslužni, da si jo vsakdo ogleda, kar je pri nizki vstopnini Din 6.- 4.- in 3.- tudi mogoče. — Tudi Miklavž je obljubil, da obišče naš Dom 5. XII. zvečer in obdaruje velike in male, — seveda samo pridne, — čeprav je kriza. Društvena knjižnica se je pomnožila za precej novih, lepih knjig, ki bodo krajšale dolge zimske večere. Naš marljiv knjižničar bo vsakemu rad postregel vsako nedeljo po litanijah v društveni sobi, kamor se je knjižnica preselila iz mežnarje. Dobra knjiga je in ostane najboljša in najcenejša zabava, zato pa le z veseljem v knjižnico.

HOMEK. V nedeljo 6. nov. se je vršila v društvenem domu na Homcu pod okriljem Katoliške in dobrodelne akcije velika treznostna prireditve. Člani in prijatelji protialkoholne zveze »Sveta vojska« iz Ljubljane so ponovili treznostno akademijo, ki se je vršila prejšnji večer v Ljubljani. Vrtili so se govori, deklamacije, petje, nazadnje je bila poučna igra »V prebujenju«, slika iz pijančeve družine. — Prav primerno je bilo, da si je Sveta vojska izbrala za ponovitev treznostne akademije ravno prijazni Homek; saj je tu že od nekaj središče protialkoholnega gibanja v kamniškem okraju. Že pred 20 leti je bilo ustanovljeno tukaj protialkoholno društvo Sveta vojska, ki je bilo potrjeno tudi od svetne oblasti in je storilo veliko dobrega zoper pijančevanje in s tem združene nerednosti, zlasti proti plesu po gostilnah, proti prevelikemu številu gostiln, ponočnemu razgrajanju, proti pitju pri čuvanju mrličev in proti takozvani preži itd. Takrat je na

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

IX.

Ponudba mojega prijatelja mi je bila všeč, pa sem imel tudi pomisleke zoper njo. Seveda. Ko bi bil človek vedno zdrav in trden in krepak, bi bilo še kar dobro. Ali pride lahko tudi bolezen. Nenadoma, naenkrat, nenapovedana. Bolnika se pa tudi najboljši prijatelj kaj hitro naveliča.

Oglasilo se je tudi vprašanje denarja. Dežati za samo hrano in za kako ponošeno obleko, hm, no, je že, ali kaj okroglega v žepu je pa včasih le tudi dobro. Denar dela človeka. Vsaj pred svetom.

Pravijo tudi, da je dobrota sirota. Tudi tega sem se bal. Prijatelj mi bo svojo dobroto nekaterikrat očital. Zlasti kadar ne bo zadovoljen z menoj.

»Kadar boš videl, da nisi več za rabo, se boš pa sam odtegnil«, mi je nekaj reklo. Tega že moj gorenjski ponos ni pripustil, da bi mi kdo hotel ali mogel očitati, da skrbi zame samo iz usmiljenja in iz dobrotosti.

Saj veste; tudi siromaki imamo svoj ponos.

Celo to me je skrbelo, kaj bodo ljudje rekli, če bom kar hitro izginil iz njih okoliša. Jokali ne bodo, to sem dobro vedel. Ali naprtili mi bodo kako hudobijo, ki bi se ravno tiste dni kje pripetila in tako bi prišel celo ob svoje dobro ime. Ljudje so takoj radi pripravljani človeku škodovati na njegovem dobrem imenu.

Naposled sem se le odločil za prijateljevo ponudbo. Saj ne bom privezan. Kadar bom videl, da je bolj prav, če grem, bom pa šel.

Tole bom pa še rekel in zapisal: »Če bi bil vsak korak svojega življenja vsaj za polovico toliko premislil in pretehtal kakor sem tega, pa bi bil danes tudi jaz drugačen mož, kakor pa sem. Tako pa delamo brez glave, brez premisleka, potem pa tožimo.«

Nič ne rečem, da bi mi na Dolenjskem ne bilo všeč. Prav dobro smo se razumeli in hitro smo se drug drugega navadili. Rad sem jih poslušal, kako so vlekli in zategovali svojo govorico in mislim, da sem jim bil tudi jaz všeč, če sem jo rezal po domače.

Izmed vseh ljudi, ki so hodili v hišo mojega prijatelja, mi je bil najmanj po volji France, brat njegove žene. Prišteval se je med tiste, ki so stopili že par korakov dalje po svetu kakor

samo do praga domače vasi. Zato je mislil, da mora imeti v hiši prvo besedo in da mora ves svet občudovati njegovo modrost.

Ali njegova beseda je bila kosmata, umazana, da je smrdelo okrog in okrog.

Vpričo otrok je razdiral take, da je bilo mene, starega moža, kar naravnost groza.

Joža sem poskusil opozoriti, naj nikar ne pusti vpričo otrok takega govorjenja. Vem, da sam tudi nisem svetnik, pa sem vendar mislil, da smem tako govorjenje preprečiti. Videl sem namreč, kako zlasti starejša dva otroka kar požirata vsako Francetovo besedo. Pa sem uvidel in spoznal, kako težko se je vmešavati v tuje zadeve in kako neradi tudi pametni ljudje slišijo kakšno besedo zoper svoje domače. Skoro mi je bilo žal, da nisem molčal.

»Ni tako hudo, kakor ti misliš«, mi je ugovarjal Joža.

»Zdaj še ne, pa bo lahko pozneje.«

»Beži, beži! Otroka res da poslušata, pa še ničesar ne razumeta. Je popolnoma vseeno, naj to pripoveduje njima ali pa našemu teličku v hlevu.«

»Ne bo tako, Joža, ne bo. Teliček si take stvari ne bo zapomnil, otrokoma bo pa beseda ostala v spominu. Če sar danes ne razumeta, bosta pa ra-

Homcu posebno cvetelo abstinentno gibanje, saj je bilo takrat v župniji 275 abstinentov. Tudi sedaj, ko se je Družba treznosti preuredila in prenovila po novih škofijskih navodilih, se je na Homcu oglašilo nad 300 članov za Treznost in nad 200 abstinentov. Letošnja treznostna prireditev pa nam je dala novega ognja in navdušenja za prepotrebno treznostno delo.

V nedeljo 20. nov. so člani fantovskega odseka prosvetnega društva na Homcu prav dobro uprizorili veseloigro »Utopljenca« v 3 dej. Za dekleta se bo tudi letos vršil na gospodinjstvi tečaj v Društvenem domu. Na praznik Brezmadežnega spočetja bo sprejetih nekaj deklet v Mar. družbo.

Št. GOTARD. Kat. prosvetno društvo je na Martinovo nedeljo dne 13. novembra popoldne po litanijah priredilo prvokrat prosvetni večer. Ker ni bilo nič vstopnine, so prišli ljudje v prav obilnem številu. Najprvo je nastopil moški zbor in zapel 2 pesmi. Nato je župnik Franc Pfajfar predaval o francoski okupaciji v l. 1809 v Črnem grabnu, kot ima vse to zabeleženo tukajšnja farna kronika, ki jo je sestavil bivši tukajšnji župnik g. Ivan Vrhovnik. Za sklep se je uprizorila enodejanka »Damolkejev meč«. — V župni cerkvi je v preteklem mesecu g. Friderik Jerina lepo preslikal leseni veliki oltar. Kipi, ki so bili prej v broncu pozlačeni, so dobili novo obleko v živih barvah. Ostale dele oltarja je marmóriral in prepleskal, tako da je celotna slika oltarja dobro zadeta. Vse postaje križevega pota in oltarno sliko sv. Gotarda je osnažil in barve poživil. Ker g. Jerina vsa taka dela izvršuje za primeroma zelo nizko ceno, zato ga cerkv. predstojništvom priporočamo za taka dela.

Dne 9. oktobra 1932 se je vršil občni zbor Kat. prosvetnega društva po običajnem dnevnem redu. Ozrli smo se v preteklo leto. Toda naše zadovoljstvo nad minulim delom ni bilo popolno. — Je mar letošnja

suša delovala tudi na »polje« štgotardske prosvete? No, pa kljub temu ni ostala lanska Martinova nedelja brez zabave. Naši igralci so nam jo pripravili v obilni meri z igro J. Stoke: »Moč uniforme«. Imelo bi slediti običajno »miklavževo«. Toda sveti Miklavž je bil pač prepričan, da ga nismo vredni. Najbrž se je tudi bal bojevitega naraščaja lanskih parkeljnov, ki so pokazali, da so vredni potomci svojih prednikov. Zato so pa naši igralci pohiteli z igro »Črnošolec« (A. Medved). Zadovoljstvo gledalcev jim je poplačalo trud. Pa niti predpust ni minil brez smeha in poštenega razvedrila. V obilni meri nam je to nudila igra »Utopljenca«. No seveda nekoliko smole je moralo priti zraven. Prireditev je namreč minila brez običajnega srečolova, kar je posebno občutil naš žep. Prišel je Marijin mesec. Društvo je priredilo igro »Pri kapelici«. Isto je tudi ponavljalo v korist domačega gasilnega društva. Svoje delovanje v l. 1931/32 pa so igralci zaključili z igro »Fernando, strah Asturije« ter burko »Poštna skrivnost«. Pridnim igralcem iskren Bog plačaj! Prosimo, da nam pripravite še veliko lepega, poučnega, pa tudi veselega, saj veste, da se kljub vsem težavam radi malo smejejo.

MEKINJE. 32 ran je zadobil od znanih krivcev 35 letni Fr. Zlatnar, p. d. Španov, ko se je zvečer iz gostilne vračal domov. Vzrok to pot baje ni bil alkohol, ampak staro sovraštvo. Kljub krepki telesni postavi je napadeni v enem tednu 15. nov. podlegel poškodbam v bolnici, kamor so ga takoj prvo noč odpeljali. Rajni je od l. 1926 nadalje živel v civilnem zakonu. — Prosvetno društvo pripravlja igro: »Narodni poslanec«. Zanimanje je vzbudilo zadnje predavanje o sv. Antonu Padovanskem, spremljano z lepimi barvastimi skioptičnimi slikami.

ČESNJICE. Odločili smo se, da bomo pomladi povečali šolsko sobo, da bo za 12

otrok več prostora. Dosedanji prostori zasilne šole so bili res premajhni. Nove šole pa naša mala in revna občina ne more zidati. Hočemo pa, da naši otroci hodijo doma v šolo, četudi v zasilno, ker bi do sosednjih šol imeli po celo uro daleč in bi pozimi sploh ne mogli hoditi. Upamo, da bo šolska oblast odobrila našo prezidavo in se zadovoljila za dolgo vrsto let s povečanimi prostori. — Druga novica je ta, da imamo na Rakitovcu dve novi mali brizgalni, ki smo si jih nabavili z zbirko darov po fari in okolici. Zadnje čase je v fari na mnogo krajih gorelo, zato smo se preskrbeli za take slučaje, ki pa, Bog daj, da bi jih ne bilo več, da bi namreč še kje gorelo, ker strašen je klic ponoči »Gori«! Bog nas varuj in sv. Florijan.

BLAGOVICA. Gotovo zanima naše sosede, kaj počnejo Blagovčani tam v tistem dolgem Črnem grabnu. Poslušajte! Živimo v znamenju svetovne krize in čakamo na boljše čase, ko nas obljubljen zvezica zveže s Celjem in Domžalami, potem upamo, da bo konec krize vsaj za Črni graben. Saj naši gozdovi hranijo še mnogo lepega lesa, ki bi se potem spravil z lahkoto v denar. Pa vprašanje je, odkod naj pride denar, ko ga že danes vsakemu manjka. Pa pustimo to vzdihovanje! Vso stvar raje izročimo v molitvi našemu najvišjemu Vladarju, Kristusu Kralju. On naj zavlada v vseh državah, župnijah, šolah in hišah, in šele potem smemo upati, da se bo naselil povsod zopet mir in blagostanje, ki je tako potrebno. — Naša Katoliška Akcija lepo, mirno in vztrajno nadaljuje svoje započeto apostolsko delovanje. To se je videlo na praznik Vseh svetnikov in na Vernih duš dan, ko so bili vsi stanovi v obilnem številu zastopani pri svetih zakramentih. Vsa čast lepemu številu mož in fantov! Bog daj, da bi se to večkrat ponovilo. — Tudi naše pokopališče je te praznike izgledalo, kot vrt samega lepega cvetja. Upamo, da

zumela čez pet, čez deset let. In kadar bo, bo prezgodaj.«

»Sicer je pa France dober delavec in dober človek. Ali ga hočem radi te malenkosti odgnati od hiše?«

»Tega nisem rekel. Samo opozoril bi ga, naj bo bolj previden v besedi.«

»Pa bo zamera in prepir. In še njen brat je. In klet bo, če mu kaj rečem. V hiši imam pa raje mir nego prepir.«

»Kakor sam veš.«

Nekaj mu je vendar moral reči. Ona me namreč od tistega dne ni več lepo pogledala in Franceta sem slišal pri neki priliki groziti, da bo že pokazal temu prekletemu Gorenjcu, kaj ga njegove besede brigajo.

Joža je bil še Joža proti meni; prijatelj, ki mi ni zameril odkrite besede, od drugod je pa pihal drugačen veter.

Ob priliki nekega pomladnega deževja sem se močno prehladil. Pričel sem kašljati, da se je kar vse treslo po meni.

Predme je stopila misel na smrt. Leta imam, prestal sem že dosti hudlega, kar lahko umrjem. Tej misli se je pridružila še druga želja in misel: rad bi bil pokopan tam, kjer počiva moja mati. Zahrepenel sem po lepi Gorenjski. Rad bi še enkrat vi-

del naše visoke gore, preden umrjem. In v njih podnožju bi rad počival.

Jožu sem povedal svoj sklep. Šel bom odtod, na Gorenjsko, umirat. Naj me pusti k materi ...

Solze so mu stopile v oči. Imel me je zares rad, mehka duša dolenjska. Prigovarjal mi je, naj ostanem pri njem. Skrbel bo zame, če sem živ ali če bom mrtev. Po smrti je tako vseeno, kje kdo počiva. Glavno je, da je duša na varnem, pri Bogu.

Nazadnje je bilo le prav, da sem v mladosti nekaj v šolo hodil. Na sedem let res vse prav pride.

Porabil sem svoje šolsko znanje in sem mu povedal, da je očak Jakob umiral v Egiptu, pa je le hotel biti pokopan med svojimi v kanaanski deželi in da je znani egiptovski Jožef naročal ob svoji smrti, naj Izraelci ne pozabijo na njegove posmrtnne ostanke takrat, ko jih bo Bog izpeljal iz Egipta.

Ni mi ugovarjal. Zapregel je konjička, potegnil me je na kolodvor, plačal mi je vozovnico do Kranja in še nekaj okroglega mi je stisnil v roko za popotnico.

To lahko rečem in zapišem, da je takih prijateljev malo, kakor je bil Joža. Ob njem se ni izpolnila tista zabavljica na prijatelje: »Dokler boš srečen, boš štel mnogo prijateljev.

Ko bodo pa prišli nad te težki časi, boš pa sam.

Joža! Bog te živi! Na tem svetu se ne bova več srečala.

Počasi je pihal vlak preko Trebnjega, Stične, Višnje gore in Smarja proti Ljubljani. Šele, ko sem v Ljubljani sedel na Gorenjca in je ta premaknil dolgo vrsto svojih vozov, jo je zadržal preko polja, kakor bi bil vedel, da imam vožnje že dosti in preveč, in da že težko čakam svoje zadnje postaje.

Zadnja postaja! Oh, oh! Težka misel ...

Izstopil sem. Težko sem stopal proti izhodu, težka je bila pot v Jelenov klanec, dostikrat sem počival, počasi sem korakal proti železnemu mostu.

Do noči ne bom doma. Že vidim, da ne. Noga je počasna, kašelj me duši, pot se mi kar nič ne odseda.

Prelesnikova hiša mi je dobro znana. Tam bom potrkal. Malo se bom odpočil, ponoči se bom dobro naspal, drugi dan pa naprej.

Naprej ...

Zapisnik molči.

Pri Podlesniku je prenehala pot dolgoletnega potnika. Po noči ga je bolezen huje poprijela. Oglasila se je pljučnica. Naslednji dan so bolnika

so tudi obilne molitve gorečih vernikov šle pred prestol Najvišjega, da se usmili vernih duš v vicah in jih sprejme k sebi v svoje kraljestvo. — Moški zbor je po molitvah zapel par žalostink, ki so izzvenele v srcu vsakega: »Kmalu tam se vidimo, se na desni združimo.« — Pretekli mesec smo pokopali ženo Jožefo Kosec iz Malega Jelnika, ki je dosegla starost 92 let, in Mico Osolnikovo, priletno in pošteno dekle iz Jelše. Bog jima daj večni mir in pokoj!

Trgov. obrtni tečaj v Domžalah

Učni program za l. 1932-33:
Tedenske ure

1. Narodno gospodarstvo 2 uri.
2. Knjigovodstvo 2 uri.
3. Trgovska matematika s praktičnimi primeri in kontokor. po franc. in angl. načinu 3 ure.
4. Slovenska korespondenca 2 uri.
5. Kontorna dela 1 ura.
6. Stenografija, slovenska, 2 uri.
7. Stenografija, nemška, 2 uri.
8. Nemška korespondenca 2 uri.
9. nemščina 2 uri.

Združenje trgovcev za srez Kamnik bo prirejalo pod vodstvom g. Lukeža Rudolfa, računskega uradnika in večletnega predavatelja, od 1. dec. do predvidoma 31. maja 1933 trgovsko-obrtna predavanja, ki se bodo vršila v večernih urah v narodni osnovni šoli v Domžalah.

Prijave sprejema iz prijaznosti gospod Senica Josip, trgovec v Domžalah.

prevideli in pripravili na njegov zadnji »naprejek«.

Kakor je Mozes iz gore Nebo pogledal v obljubljeni deželo, vanjo pa ni mogel in ni več smel stopiti, tako je popotnik Miha iz Podlesnikovega dvorišča še videl zvonik domače župne cerkve. In sama v njegovi senci spava njegova mati. Tam bi rad počival tudi on.

Te poslednje želje ni več mogel povedati. Po duhovnikovem odhodu mu je besedo kar zaprlo. Pa je tudi vprašanje, če bi mu bili domači to željo uslišali. Bil jim je domač, a vendar le preveč tuj.

Pri Podlesniku so ga položili na mrliški oder in od tu so ga zanesli na pokopališče. Če tudi ne počiva ob materi, je pa vsaj blizu svoje matere.

Njegov grob je pozabljen. Prerawsča ga trava, če ni morda že prekopan. Skoraj gotovo se ga nihče več ne spominja. Saj še domačina ljudje hitro pozabijo, kako bi se potem tujca spominjali!

Njegovi zapiski naj vsaj za hip poživijo njegov spomin in naj svetu vsaj v medli luči oznanijo

kaj je mislilo, čutilo
to srce, trohneče zdaj!

Konec.

Leon XIII. in posest

38. »Zato naj premožnim velja opomin, da bogastvo ne oprošča od vsega trpljenja in da nič ne koristi za srečo večnega življenja, ampak rajši nasprotuje. (Mt 19, 23—24), v strah morajo biti bogatim nenavadne groznje Jezusa Kristusa (Lk 6, 24—25), najstrožje bo treba nekoč Bogu sodniku dajati odgovor o uporabi premoženja. Kako treba uporabljati premoženje samo na sebi je vzvišen in nauk največjega pomena, povsem dovršeno pa ga je učila Cerkev, ki je tudi dosegla, da se ne samo spoznava, ampak tudi spolnuje. Tega nauka temelj je zgrajen na tem, da je treba ločiti pravično posest premoženja od pravične rabe premoženja. Kakor smo malo prej videli, je naravna pravica človekova, da poseduje zasebno lastnino. »Dovoljeno je, da ima človek zasebno lastnino. In tudi potrebno je za človeško življenje.« (Sv. Tomaž Akv. S. th. 2. 2. q. 66 a. 2). Toda če se vpraša po tem, kakšna mora biti raba premoženja, odgovarja Cerkev brez pomisljanja: »Kar se tega tiče, človek ne sme zunanega premoženja smatrati za zasebno, ampak za skupno last, da ga namreč rad kdo deli drugim, ki so v potrebi. Zato pravi apostol: »Bogatim tega sveta povej . . . da radi dajo in z drugimi dele.« (1 Tim 6, 17—18) (Sv. Tomaž Akv. S. th. 2. 2. q. 66 a. 2). Gotovo nikomur ni zapovedano pomagati drugim s tem, kar nujno rabi sam in njegovi, tudi ni dolžan dajati drugim, kar sam potrebuje, da ohrani to, kar je primerno in se spodobi za njegovo osebo: »Nihče namreč ni dolžan neprimerno živeti.« (Sv. Tomaž Akv. S. th. 2. 2. q. 32 a. 6). Toda ko je zadoščeno potrebi in dostojnosti, je dolžnost od tega, kar preostane, darovati potrebnim. »Dajte to, kar je znotraj (kar preostane), v miloščino.« (Lk 11, 14). Niso to dolžnosti pravičnosti, izvzemši skrajne slučaje, ampak krščanske ljubezni, katero zakonitim potom (sodnijsko) zahtevati gotovo ne bi bilo prav. Toda postave in sodbe ljudi prekaša postava in sodba Kristusa Boga, ki na mnoge načine priporoča navado darežljivosti. »Boljše je dajati, kakor jemati.« (Djap. 20, 35), in ki bo dobrotljivost, izkazano ali odklonjeno revežem, sodil, kakor da bi bila ista njemu izkazana ali odklonjena. »Kar ste storili kateremu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili.« (Mt 25, 40).

39. Teh dejstev glavna vsebina je ta: Kdorkoli je po božji dobroti prejel večjo množino dobrin, naj so to telesne in zunanje, bodisi dušne, jih je prejel iz tega vzroka, da jih uporabi v lastno spolnjenje in obenem tudi kot služabnik božje previdnosti v koristi drugih. »Kdor ima torej razum, naj vsekakor skrbi, da ne molči; kdor ima obilno premoženje, naj pazi, da ne otrpne v darežljivem usmiljenju; kdor se razume na umetnost vladanja (upravljanja), naj se zelo prizadeva, da bo njene rabi in koristi deležen bližnji.« (Sv. Gregor Vel. In evang. akn. 9. u. 7.)

Leon XIII. loči v okrožnici pravično posest premoženja od pravične rabe premoženja. Zakaj? Zato, ker je lahko kdo v pravični posesti premoženja, pa istega ne rabi prav, in lahko je kdo po krivici lastnik premoženja in ga vseeno pravično rabi. Ta ločitev ima svoj temelj v pojmu miloščina. Miloščina namreč ni zakon pravice, ampak ljubezni. Kdor ima pravično posest, tega veže zakon ljubezni, ima dolžnost dajati miloščino od tega, kar ne potrebuje za se in za svoje. Kdor pa nepravilno poseduje premoženje n. pr. z odiranjem, tatvino, goljufijo, odtrgovanjem pravične plače itd., njega veže v prvi vrsti zakon pravičnosti, da povrne nepošteno pridobljeno blago.

V prvi dobi krščanstva, ko je vladala med kristjani živa vera in krščanska ljubezen, je zadostovalo načelo: Premožni naj iz usmiljenja pomagajo potrebnim. V srednjem veku ni bilo velikega prepada med bogatini in siromaki, ker ni bil kapitalizem tako razširjen in brezsrčen kot je danes in vrh tega je bilo tudi število ubogih v primeri s premožnimi le majhno, je krščanska ljubezen z miloščino vzdrževala potrebne.

Drugačna je pa stvar danes. Na eni strani maloštevilni bogatini, na drugi pa nepregledna množica bednih, namesto žive vere in ljubezni nastopa v življenju nevera in sebičnost. Največja sprememba pa je nastala v novem času glede pojma »potrebnih ubogih«. V srednjem veku so pod to besedo umevali ljudi, ki so bodisi po lastni krivdi ali tuji prišli v nesrečo in bedo. Izvrstno urejeni cehi in močan vpliv vere, je na eni strani dal vsakemu priliko, da pride z delom do poštenega kruha, na drugi strani je pa vera zabranjevala brezmejni pohlep in dobičkaželjnost. Danes tega ni. Zato pravilno Leon XIII. zahteva ločitev pravične posesti od pravične rabe posesti. Pravičnost zahteva, da današnji kapitalizem vse krivično pridobljeno premoženje vrne v dobro brezštevilnih množic revežev, katere je izmotal po krivici, miloščina pa nalaga dolžnost, da od pravične posesti utira solze iz bednega lica svojega sobrata. In s tem bi bil velik del socialnega vprašanja rešen. Premožnim bi odpadlo sicer nepotrebno razkošje, revni bi pa dobili potrebnega kruha.

Beleške

JAVNO VPRAŠANJE. Čujemo, da je steg skavtov v Kamniku otvoril v Barutani nekako »plesno šolo«, kjer pleše mladina v starosti od 16—19 let sama in brez nadzorstva v lokalih, ki niso dostopni javnosti. Vprašamo ali je to res in ali je to v skladu s skavtskimi zakoni? — Prosimo pojasnila!

Za zimo

dobite v veliki izbiri

vso manufakturo

blago za moške suknje, za ženske plašče, za moške in ženske obleke, dalje trikotažo, moško perilo ter vse ostalo manufakturno in galanterijsko blago

po prav nizki ceni

v trgovini

JOS. SENICA v Domžalah.

Prav tam dobite stalno sveže specerijsko in kolonijalno blago, steklo in porcelan, železo in železnino, cement, premog in drugo po priznani nizki ceni.

OTROŠKI KOTIČEK

PISE STRIČEK MATIČEK

Za Miklavža

Te dni me je privedla pot skozi Kongresni trg. Vse polno stojnic je bilo. Ljudi pa toliko, da sem komaj prišel čez trg. Najmanj 10 prodajalcev mi je ponujalo šib v nakup.

»Matiček! Miklavž se bliža! S čim boš obdaroval svoje nečake«, je zavpil nekdo za mano, ko sem že zapuščal miklavžev sejem. »Saj res, mnogo jih je, ki me kličejo za strica. Treba bo kaj preskrbeti«, sem odgovoril staremu znancu. »Toda kaj naj podarim svojim otrokom za to priliko? Na trgu so mi same šibe ponujali. Šib pa menda moji nečaki ...« Nisem mogel dokončati stavka. »Šibe so le za one, pri katerih ne zaleže več lepa beseda. Tvoji nečaki in nečakinje, pa so tako dobri«, me je prekinil prijatelj, katerega hčerka je bila tudi moja nečakinja in odhital v smer, kamor je bil namenjen. Tudi jaz sem krenil proti domu. Med potjo sem premišljeval, s čim bi mogel najbolj razveseliti svoje nečake. Tedaj pa upre vame svoje velike oči mal, suhljat in slabo oblečen deček ter me poprosi pomoči. Zasmilil se mi je ubožec. Poskrbel sem zanj ... Prosil sem ljubelega Boga, naj razdeli to zasluženje med moje drage nečake in nečakinje.

Vprašanje

Ko sem bil snoči v prvem mraku na vrtu, je tako čudežno pelo v listju jablan in hrušek in v vrhovih divjih kostanjev ob cesti za vrtom. Kaj je pelo tako čudežno, mamica?

Veter je bil najbrž, otrok moj, ki je pel.

Veter? A kje se nauči veter takih pesmi? Saj takih ne znaš peti niti ti, mamica. Kje se jih nauči veter?

Po vsem svetu hodi, če morje in čez gore, po mestih in po vaseh, sliši sto in tisoče pesmi — kako se jih ne bi naučil?

To je res, mamica. Lahko se jih nauči, ker hodi križem sveta. — A oni večer, ko sem šel tudi poslušat, kaj bi bilo v mraku na vrtu, je tako jokalo v drevju. Kdo je jokal, mamica? Ali tudi veter?

Mislim, da veter.

A kaj, da je jokal tako žalostno? Saj ne jokaš tako žalostno niti ti, mamica, kadar jokaš ... Ali ne veš tega, mamica, ker molčiš?

Vem, otrok moj. Slišal je pač jokati mamico, ki ji je umrl otrok, tako majčken in tako srčkan, kakor si ti, dete moje. Pa se je naučil od nje, jokal je z njo. Zakaj nihče na svetu ne joka tako bridko, kakor mamica, če izgubi takšnega srčka, kakor si ti, mali moj mili ... (Mladim srcem.)

Deklica pri molitvi

V večernem mraku je bilo. Klečal sem v molilnici nad zakristijo ob oknu pri glavnem oltarju ter molil. Neko sveto mehko razpoloženje se je razlilo po meni; zato sem ostal še nekoliko časa v molilnici, četudi sem že opravil svojo navadno molitev.

Ozrl sem se skozi okno v cerkev. Žive duše nisem opazil v njej. Le večna luč je plapolala pred glavnim oltarjem. Njena medla svetloba je rahlo padala na oltar in po cerkvi. Molil sem Jezusa, ki je sameval v tabernaklju ...

Rahel ropot mi je udaril na uho od oltarja sv. Vincencija. Pozorno sem se ozrl tja. In glej! Dve majhni, komaj petletni deklici sta klečali pred oltarjem. Deklicama ni bilo dovolj, da bi pokleknile ob robu oltarnega podija, kjer kleči med sveto mašo ministrant, ampak sta pokleknili na podiju tik oltarja. Neprimečno sta klečali z lepo sklenjenimi rokami ...

Solska preiskava

Med drugim odmorom je bilo izredno živahno v sobi četrtega razreda. Vik in krik, letanje in razbijanje je že privzdigovalo gospoda učitelja, ki je v priložju popravljaj šolske zvezke, da bi šel gledat, kaj počenjajo četrtošolci. Nenadno pa je vse utihnilo. Letanja ni bilo več čuti ...

Gospod učitelj je vstopil. Razred je bil zaprašen; v oknu luknja. Dečki so se plaho ozirali zdaj na gospoda učitelja, zdaj na razbito okno. Nič dobrega niso pričakovali.

Gospod učitelj je resno vprašal, kdo je razbil šipo. Nikdo se ni javil. Nikdo tudi ni hotel izdati krivca. Ko je gospod učitelj še in še poizvedoval, kdo je največ kriv, se oglasi Urbanov Jurček: Gospod učitelj. Vsi vemo, da vi morate izvedeti, kdo je naredil škodo. Tudi se zavedamo, da bi vas nalagali, če bi rekli, da ne vemo, kdo je ubil šipo, ker smo mnogi natančno

Ugoden nakup

Ker sem se še pravočasno založil z zimskim blagom, opozarjam cenjene odjemalce za pravočasen nakup blaga, ki ga prodajam po zelo nizkih cenah.

Velika zaloga sukna za moške obleke in površnike, za damske plašče; vsakovrstni moderni pliši, pisani in gladki žamet, flanela, barhent itd. itd.

Dalje imam v zalogi deke, odeje, razno trikotažo, pletene vestje, moderne damske čepice, svilnate rute in nogavice.

Krasne moške srajce in kravate.

Velika zaloga stavbnega okovja, stekla, porcelana in kuhinjske posode. Vedno na zalogi trboveljski cement.

Vedno sveže specerijsko blago po najnižji ceni.

Da dobite pri meni najtrpežnejše blago po vedno najnižji ceni, to je že vsem znano; radi tega se za cenjeni nakup najtopleje priporočam.

J. Menart

trgovec

Domžale

Za Miklavža in Božič!

Modne čepice, šale, moške in ženske pulloverje in vestje, otročje vestje in oblekce vseh velikosti dobite v veliki izbiri pri

CILKI ZAJC, strojno pletenje, Groblje

Solidne cene! (Društveni dom) pri Domžalah. Najboljše blago!

videli, kdo in kako je to storil. Toda krivca ne moremo izdati, ker je to pod našo častjo, da bi tožili prijatelja. Gospod učitelj je bil vesel, da so njegovi učenci tako odkritosrčni in da se tako ljubijo. Pohvalil jih je. »Škoda pa je treba povrniti. Zato, moji dragi, glejte sami, da to zadevo tako uredite, da se vam ne bo treba lagati in ne prijatelja izdati.« Po teh besedah je pričel gospod učitelj z rednim poukom.

Naslednjega dne pa se je oni, ki je ubil šipo, sam javil pri gospodu učitelju in tako se ni bilo treba lagati in ne »špecati« prijatelja.

STRIČKOVA POŠTA

Dolgo, dolgo je mislil in tuhtal Matiček, zakaj ni večjega zanimanja za otroški kotichek. Ko je striček tako dolgo na vse plati preudarjal, se mi je končno le posrečilo razvozlati to uganko, katere rešitev meče krivdo tudi na Matičkovo glavo. V nejevolji se je striček praskal za ušesi in grizel svinčnik, ko je spoznal svoj »greh«, toda vse to ni nič pomagalo. Striček sam jo je zavozil, oziroma njegovi nižji uradniki, ki že več mesecev niso poslali izžrebancem nagrad. Zelo vesel je striček, da se je zaveda vendar enkrat do kraja preiskala. Pripravljen je vse storiti, da se njegovo razmerje do nečakov in nečakinj zboljša. Prvo kar obljublja s svojo častno besedo je, da bo takoj vsem, katerim je bil kdaj žreb naklonjen, pa še ni dobil nagrade, odposlal, kar je njihovega; v prihodnje pa striček sveto obljublja, da bo bolj pazil na svoje nižje uradnike.

Nečakinje iz Lichtenthurna:

Ze je minilo precej tednov novega šol. leta. Tvoje najmanjše nečakinje iz Lichtenthurna smo se skoro vse vrnille. Pa tudi nekaj novih se nam je pridružilo. Vse se ti priporočajo, da jih sprejmeš v svoj kotichek.

Veš, dragi striček, me imamo radi pogančke. Z velikim zanimanjem poslušamo zgodbe iz njihovega življenja. Naročene smo na: Angelčka, Zamorčka, Lučko, Katoliške misijone in Naš list. Vsi ti listi nam prinašajo veliko lepega. Pa tudi tvoj kotichek imamo zelo radi. Najprej pogledamo vselej uganko. Sedanja se glasi: Ana, tat, uši, Ignacij, (Ilj), Tit, osa, ata. Dragi striček, prosimo, priporoči nas g. Zrebu, ki se že tako dolgo ni spomnil na nas. Povej mu, da je uganko rešila Cajzek Cilka. Ona ima ta mesec god. Gotovo se je boš spomnil na dan njenega godu.

Dolgo smo zbirale svoje male prihranke. Danes ti pošljamo 100 Din, da boš za božič kupil Jezuščku kakega pogančka. Pošljamo ti tudi nekoliko znamk.

Usnjate suknjiče

od Din 470 do Din 600

dobavlja

Fr. Zalokar

Mengeš 41

Duhovne vaje za dekleta v Lichtenthurnovem zavodu v Ljubljani bodo od 26. decembra zvečer do 30. dec. zjutraj. Vodili jih bodo preč. g. misijonarji lazaristi. Oskrbnina (hrana in stanovanje) znaša za vse dni 100 Din. Prijave — ustne in pismene — pošljite na vodstvo Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Ambrožev trg 8.

Priglasiti se je treba najkasneje do 15. decembra.

Naročite si „NAŠ LIST“!

✱
LEPE TISKOVINE
VAM OSKRBI
MISIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE

✱

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

★

★

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdba obstoja že preko 60 let.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši Šutna 22 (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, izplačuje na zahtevo vsak čas in v polnem znesku.